

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน บ้านหนองเครือ ตำบลดงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ประชากรในครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในตำบลดงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1,236 ครัวเรือน จำนวน 5,528 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในตำบลดงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 400 ครัวเรือน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) การกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน โดยสุ่มจาก 16 หมู่บ้าน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนหมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ 1	464	34
หมู่ 2	392	29
หมู่ 3	328	24
หมู่ 4	305	22
หมู่ 5	282	21
หมู่ 6	429	31
หมู่ 7	346	25
หมู่ 8	248	18
หมู่ 9	428	31
หมู่ 10	270	20
หมู่ 11	362	26
หมู่ 12	509	37
หมู่ 13	447	32
หมู่ 14	221	15
หมู่ 15	286	20
หมู่ 16	211	15
รวม	5,528	400

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนอำเภอเมืองบุรีรัมย์ (2551)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ถามกับประชากรใน ตำบลสูงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ตำบลสูงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ 6 ด้าน ด้านการดำเนินชีวิต ด้านความคิด ด้านการเรียนรู้ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับการปฏิบัติเป็น 5 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาในการปฏิบัติตนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ลักษณะคำถามเป็นแบบคำถามปลายเปิด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย แนวคิด ทฤษฎีและหลักการ ตลอดจนพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชากร ตำบลสูงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ 6 ด้าน ด้านการดำเนินชีวิต ด้านความคิด ด้านการเรียนรู้ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ได้แบบสอบถาม จำนวน 41 ข้อ

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.3 นำเสนอร่างแบบสอบถามให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสม

2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพความเป็นจริง เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม แบบเชิงประจักษ์

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มาปรับปรุงแก้ไขและเสนอให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มทดลอง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน) และหาค่าความเชื่อมั่นของ

แบบสอบถามทั้งฉบับ โดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2.7 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ถ้าค่า r มีค่า 0.8 ขึ้นไปถือว่ามีความเชื่อมั่นสูง ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9126 สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้วได้จัดกระทำข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แต่ละข้อและใส่รหัส
2. จัดแยกแบบสอบถามเป็นกลุ่มตามระบบของตัวแปร
3. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอในรูปแบบ

ตารางประกอบความเรียก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรในตำบลลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ การเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยเป็นผู้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำการเก็บข้อมูลจนครบจำนวน 400 คน (ครัวเรือน) ในเดือนเมษายน – พฤษภาคม พ.ศ. 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบค่าความถี่แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการตรวจสอบรายการ (Checklist)

2. กรอกรหัสแบบสอบถาม

3. ให้คะแนนตามเกณฑ์ระดับปฏิบัติการแต่ละฉบับ โดยมีเกณฑ์น้ำหนักคะแนนดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีพฤติกรรมมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีพฤติกรรมปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีพฤติกรรมน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีพฤติกรรมน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยค่าร้อยละและเสนอข้อมูลในรูปของตารางแสดงจำนวนร้อยละ

5. การศึกษาสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบการบรรยาย

6. การศึกษาพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชากรตำบลลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7. การเปรียบเทียบพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชากรตำบลลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม เพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าคะแนนที่ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t – test) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. การเปรียบเทียบพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชากรตำบลลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe Method) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ข้อเสนอแนะ

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2540 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีการวัดเป็นนามบัญญัติและเรียงลำดับใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีการวัดแบบมาตราส่วนใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณีที่มีตัวแปร 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าคะแนนที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test)
4. การทดสอบสมมติฐานกรณีที่มีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ขนาดครอบครัว ใช้การวิเคราะห์ด้วย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)